

Mál nr. 458/2011

M

og

vátryggingafélagið X v/ slysátryggingar ökumanns bifreiðar.

Skerðing bóta vegna stórkostlegs gáleysis. Tilkynning um skerðingu á bótarétti.

Gögn.

174. Málskot, móttækið 9.11.2011, ásamt fylgigögnum.

175. Bréf X, dags. 9.12.2011, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Hinn 13.2.2010 ók M bifreiðinni A austur Austurveg á Selfossi. Mun M hafa misst stjórn á A með þeim afleiðingum að hún hafnaði utan vegar á milli Langholts og Gaulverjabæjarvegar. Samkvæmt skýrslu lögreglu voru 42 m frá þeim stað þar sem vinstra framdekk A var ekið af akbrautinni vinstra megin og inn á malarkafla við akbrautina og síðan inn á gras meðfram akbrautinni. Greinileg merki voru á framdekkjum A um að M hafi hemlað og gras og mold hafði safnast fyrir framan dekkinn. Ummerki á afturdekkjum bentu til að dekkinn hafi spólað í moldinni eftir að A lenti utan vegar. Þá var greinilegt að A hafði lent á umferðarmerki og ljósastaur sem voru við akbrautina. Mikið tjón er sagt hafa verið á A að framanverðu.

M kvað sig og ökumann bifreiðarinnar B hafa ætlað í spyrnu, en þó ekki þar sem óhappið varð. Hann hafi ekið samhliða B á litlum hraða en ætlað svo fram úr og aukið hraðann. Ökumaður B hafi einnig aukið hraðann. Þá hafi A byrjað að rása til að aftan auk þess sem bifreiðir hafi komið á móti. Hann hafi ekki haft ráðrúm til að ná stjórn á A með þeim afleiðingum að hún hafnaði utan vegar. M kvaðst hafa aukið hraða A úr um 20 km á klst. í 60-70 km á klst.

Ökumaður B kvað bifreiðirnar hafa verið samsíða á litlum hraða. Kvaðst hann hafa gefið B lítilliga inn og þá hafi M gefið í og farið fram úr og síðan misst stjórn á A eins og fyrr greinir. Kvaðst ökumaðurinn ekki hafa ekið hraðar en á 60 km hraða á klst. eða innan við það. Hann kvaðst ekki geta metið hraðann á A.

Eitt vitni kvaðst hafa ekið norður Lyngholt og komið að Austurvegi. Þá hafi hann séð A og B þar sem þeim var ekið samsíða austur Austurveg fram hjá gatnamótunum á frekar lítilli ferð. Báðir ökumenn hafi síðan gefið í líkt og þeir væru í kappakstri. A hafi byrjað að rása og fannst honum sem ökumaður hennar væri að reyna koma bifreiðinni af vinstri helmingi vegarins yfir á þann hægri. Síðan hafi A verið ekið út af veginum og verið ekið yfir skilti og ljósastaur. Vitnið treysti sér ekki til að meta hraða á ökutækjunum.

Við slysið hlaut M tognunaráverka á háls og herðar. Hann hefur krafist bóta úr slysátryggingu ökumanns A hjá vátryggingafélaginu X, en samkvæmt sameiginlegri matsbeiðni M og X, dags. 9.3.2011, var með matsgerð, dags. 3.6.2011, lagt mat á hverjar væru líkamlegar afleiðingar slyssins fyrir M. Með tölvuskeyti hinn 19.9.2011 tilkynnti X lögmanni M um að félagið hygðist, með vísan til 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 og 9. gr. í skilmálum slysátryggingarinnar, skerða bætur úr slysátryggingunni til M um 50% sökum þess að hann hafi valdið slysinu af stórkostlegu gáleysi. Var afstaða félagsins m.a. byggð á útreikningum fyrirtækisins D, dags.

25.5.2010, um að hraði A skömmu fyrir óhappið hafi verið 82 km á klst. M hefur ekki viljað una niðurstöðu X.

Álit.

Heimild X til að skerða rétt M til bóta úr slysaftryggingu ökumanns er reist á ákvæði 1. mgr. 90. gr. laga um vaftryggingarsamninga nr. 30/2004, en samkvæmt því ákvæði má lækka eða fella niður ábyrgð félagsins hafi vaftryggður í öðrum persónuftryggingum en líftryggingum valdið því af stórkostlegu gáleysi að vaftryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella hefðu orðið. Ákvæði þetta er að finna í XIII. kafla laganna. Samkvæmt 94. gr. laganna skal félagið tilkynna þeim sem rétt á til vaftryggingarbóta skriflega um afstöðu sína, ef það hyggst bera fyrir sig að það sé samkvæmt ákvæðum XIII. kafla, þ. á m. 1. mgr. 90. gr., laust úr ábyrgð að öllu leyti eða að hluta. Skal tilkynningin send á ástæðulauss dráttar eftir að félagið vissi um þau atvik sem veita því heimild til að beita rétti sínum samkvæmt ákvæðunum.

Fyrir liggur að lögregluskýrsla var gerð um atvikið auk þess sem tekin var sérstök framburðarskýrsla af M hjá lögreglu hinn 16.2.2010 þar sem fram kom að hann hafði orðið fyrir meiðslum og leitað af þeim sökum til læknis. Þykir mega slá því föstu að gögn þessi hafi borist X skömmu síðar. Skemmdir á A voru því X ljósar er lögregluskýrslan barst sem og aðstæður á vettvangi. Af gögnum málsins verður ekki séð að X hafi byggt þá ákvörðun sína að skerða bótarétt M vegna stórkostlegs gáleysis á öðrum gögnum en lögregluskýrslunni og útreikningum D á hraða A, dags. 25.5.2010.

Verður samkvæmt því sem að framan greinir að telja að við móttöku lögregluskýrslunnar hafi X fengið vitneskju um þau atvik sem leiddu til þeirrar ákvörðunar að skerða bótarétt M vegna stórkostlegs gáleysis. Samkvæmt gögnum málsins verður ekki séð að það hafi verið fyrr en 19.9.2011 að X hafi fyrst tilkynnt að bætur til M yrðu skertar. Var þá frestur X til að bera fyrir sig takmörkun á ábyrgð sinni löngu liðinn. Hefur X því vanrækt að senda tilkynningu eins og mælt er fyrir í 1. mgr. 94. gr. laganna og með því hefur X glatað rétti sínum til að bera fyrir sig heimild til að skerða bótarétt M vegna stórkostlegs gáleysis, sbr. 2. mgr. 94. gr. Þegar af þessari ástæðu á M óskertan rétt til bóta úr slysaftryggingunni.

Niðurstaða.

M á óskertan rétt til bóta úr slysaftryggingu ökumanns hjá X.

Reykjavík, 19. janúar 2012.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.